

EEEH Dergi

Eşit, Erişilebilir, Engelsiz Hayat

Sayı: 58

Aralık 2018

Editörler: Elif Emir Öksüz, Deniz Aydemir Döke, Meral Sözen.

Yazım Denetimi: Gülcan Altun, Pınar Yavuz.

Web Sorumlusu: Burak Sarı.

Ses Teknik Destek: Burak Sarı.

Yayınlayan: Engelsiz Erişim Derneği.

İletişim Bilgileri:

Web: <http://eeeh.engelsizerisim.com>

E-posta: eeehdergi@gmail.com

Facebook: www.facebook.com/eeehdergi

Twitter: www.twitter.com/eeehdergi

İçindekiler

Editörden	3
Kalem, Rutin ve Yaşama Dair	5
ENGELLİ BİREYLERİN GELİŞİMİNDE AİLE EĞİTİMİ NEDEN ÖNEMLİDİR?	8
Sağlamcılık Engel Tanımıyor	10
Maske	11
Şaka Gibi Yapı Kredi	15
ŞEYLEŞTİRİLEN ENGELLİ ÇOCUK.....	22
BASTONUMUN ARKADAŞLIK GİZEMİ.....	24
SOSYAL MEDYANIN GÜCÜ ADINA	27
İKİ PEDAL ARASINDA.....	32
Engelli Maaşı.....	36

Editörden

Merhaba sevgili okurlar.

EEEH Dergi 58. Sayısında yine birbirinden farklı ve dopdolu bir içerikle okuyucularıyla buluşuyor.

Burak Sarı, rutin hayatın insanları nasıl sarıp sarmaladığını ve yaşama dair izlenimlerini “Kalem, Rutin ve Yaşama Dair” adlı yazısında bizlere aktarıyor. Canan Çam Yücel, çocuğun en yakın çevresi olan ailesinin eğitiminin, engelli bireyin gelişimindeki önemini, “Engelli Bireylerin Gelişiminde Aile Eğitimi Neden Önemlidir?” başlıklı yazısında dile getiriyor. Toplumdaki sağlamsı bakış açısı bir türlü peşimizi bırakmıyor ve nereye gidersek bizi takip etmeye devam ediyor. Tam da bu noktada Deniz Aydemir Döke, “Sağlamsılık Engel Tanımıyor” adlı yazısında bize sunduğu yaşamdan örneklerle, sağlamsı bakış açısı ile ilgili izlenimlerini bizlerle paylaşıyor. Engin Yılmaz da serbest çağrışım yoluyla art arda sıraladığı örneklerle, insanların taktıkları maskelerin altında nelerin yattığını sorguluyor “Maske” adlı yazısında. Görme engelli bireylerin bankalarda farklı işlemler esnasında sıklıkla problem yaşadığı biliniyor. Gülcan Altun, banka ile yaşadığı problemleri “Şaka Gibi Yapı Kredi” başlıklı yazısında bizlere aktarıyor. Sosyal medyada karşısına çıkan bir videonun, kendisine hissettirdiği duygulardan yola çıkarak yazdığı “Şeyleştirilen Engelli Çocuk” başlıklı yazısında Meral Sözen, engelli bir çocuğun toplum tarafından bir nesneye nasıl dönüştürülebildiğini gözler önüne seriyor. Konuk yazarlarımızdan Mert Karagüzel de, bu yılki Beyaz Baston ve Erişilebilirlik Festivali kapsamındaki öykü yarışması için kaleme aldığı, “Bastonumun Arkadaşlık Gizemi” adlı yazısında, bastonla bağımsızca dolaşmanın kendisinde nasıl duygular oluşturduğunu anlatıyor. Bu ayki diğeri bir konuk yazarımız Müge Turanlı Kırca ise, ücretli öğretmen olarak göreve başladığı ilk gün karşılaştığı ayrımcı tutumları ve mücadele sürecini “Sosyal Medyanın Gücü Adına” adlı yazısında bizlerle paylaşıyor. Üçüncü konuk yazarımız Mustafa İşciğeri, hayatına ansızın giren tandem bisikletin, yaşamını nasıl renklendirdiğini büyük bir heyecanla bizlerle paylaşıyor. Son olarak Sevgi Mart, “Engelli Maaşı” adlı yazısında, engelli maaşı uygulamasını birçok boyutuyla ele alıyor ve hukuki bir bakış açısını da yazısına ekleyerek okuyuculara sunuyor.

2018 yılının son sayısında yine sizlerle olmanın ve zengin bir konu içeriğini sizlere sunmanın büyük mutluluğunu yaşıyor; gelecek yılların tüm okuyucularımıza eşit, erişilebilir ve engelsiz

bir hayat sunması umuduyla tüm okuyucularımızın yeni yılını EEEH Dergi Ekibi olarak şimdiden kutluyoruz.

Kalem, Rutin ve Yaşama Dair

Burak Sarı

buraksari2014@gmail.com

Sayı 58, Aralık 2018

Bir önceki günden kopyalanıp bugüne yapıştırılmış bir sabahtı. Yarın da böyle olacaktı bir yıl sonra da. Benliğimi bir aşk gibi saran uykuyu zamansız terk etmeye çalışmam, boşluğa savurduğum gereksiz küfürler, kuruluştan taşlaşmış dilimi hayata döndürmek için yerdeki şişeye uzanışım. Her şey bugüne kadar olduğu gibiydi işte. Yabancılaşma mı rutini doğuruyordu rutin mi yabancılaşmayı bilmem ama boktan bir şeyler olduğu kesindi.” Aynı ırmakta iki kez yıkanılmaz” haklı tespitine inat, aynı şeyleri çürümüş bir sakız gibi çiğnemeye devam ediyorduk. Çünkü Irmağın yollarına yapay setler örmüştük. Su akışını kaybetmiş, ne olduğu bilinmeyen pis bir sıvıya dönüşmüştü. Biz de onun içerisinde debelenip duruyorduk işte. Her hareketimizde daha çok kirlenmemizin nedeni de buydu. Sonunda, ırmak ırmaklıktan, biz de bizlikten çıkıyorduk. Ama doğanın kuralları kesin ve inatçıydı. Irmak, ırmak kalabilmek için seti aşındırarak, kendi akış yolunu kazanıyor ve akışına devam ediyordu. Artık gürül gürül akan, aktıkça yenilenen ve bizi kirlerimizden arındırarak kendi benliğimize kavuşturan bir suya dönüşüyordu. Hayal kurdukça, öğrendikçe ve kalıpları zorladıkça biz de zihnimizdeki yapay duvarları yıkıyor ve rutini bozma iradesine kavuşuyorduk. Zihnimizde ki rutini kırmak kolaydı. Yaşamımızın rutininin bozulmasına daha zaman vardı. Ben de herkes gibi kendi rutinimde ilerliyorum ve her sabah olduğu gibi kendimi bahçe kapısından dışarı atıyordum. Dışarıya çıktığımda, Ankara'nın o meşhur ayazı yolumu gözleyen bir sevgili gibi sarmalıyordu beni. EEE herkes sevgisini kendi bildiği gibi gösterir. Tepeden tırnağa ürpertici dokunuşlarla hoyratça geziniyordu bedenimde. Bu hoyratlığın sonunun gelmeyeceğini anlayınca bana biraz zaman tanımalısın diyerek kendimi metro istasyonuna attım. Kısa bir süre sonra metro önümde durdu ve taşıdığı yüke yenilerini ekledi. Elbette 90 kiloyla benimde hatırı sayılır bir payım vardı bu yükte. Çoğu zaman olduğu gibi birisi yer verdi. Genellikle böyle durumlarda oturmamayı tercih ederim ama o gün çok diretesim gelmedi. Sabah sabah polemik istemiyordum. Metro yolculuklarını severim. Zihnen çok farklı yolculuklarda olan insanların fiziken aynı yöne gitmesi ilginç gelir. Severim, çünkü hafta içi her gün onunla haşır neşir olmak zorundayım. Bu nedenle onu özlenesi bir hale getirmenin yollarını bulurum. Bu da kitap

okumaktır tabi ki. Önce sevdiğim bir şiir kitabından birkaç mısra dinler, sonra okuma listemde olan kitaba devam ederim. Vazgeçilmezlerden birisi olan, “Yeryüzü aşkın yüzü oluncaya dek.” kitabından bir bölüm açtım. “Sen misin seni sevdiğim o kavga, sen o kavganın güzelliği misin yoksa?” Sanki daha önce onlarca kez okumamış gibi, keyifli bir tebessüm oturdu yüzüme. Ne güzel anlatmıştı. Onurlu bir kavga aşksız olur muydu? Şairler bazen aynı yüreği mi paylaşır diye düşündüm. “Kavgadan uzak kalmışsan, sevdadan da uzaksın demektir.” demişti Ahmet Telli. Aynı his farklı güzelliklerle ifade edilmişti işte. Sanki okumam gereken kitaba haksızlık edecekmişim gibi bir kaygıyla şiir kitabını kapattım ve bilmem kaçınıcı kez okuduğum kitabıma geri döndüm. Kitap ve yazarı size yabancı gelmeyecektir. İsmi buraya yazmıyorum. Merak eden bir önceki yazımı okusun. Hahahhaa pragmatizm fena bir şey değilmiş. Bu yazara bu kadar yönelişimin nedeni, onu hakkını vererek sizin zihinlerinize ulaştırmaktır. Sanırım bunun için biraz daha beklemeniz gerekecek. Bir umut sağanağı gibi karşıladı yazarımız beni. Dünyayı yorumlamak aşamasından değiştirme aşamasına geçenlerin insanı ne güzel dönüştürdüğüne örnekti yazarımız. Bir işçiye bir mücadele insanına dönüşüyor, fırtınalı yılların bıraktığı izler onu yatağa bağımlı yaşamak zorunda bırakıyor, kısa bir süre sonra gözleri görmemeye de başlıyordu. Fakat zincirler kırılmak için vardır ve bunu en iyi bilenlerden birisi de kahramanımızın kendisidir. O muhteşem analiz gücüyle, görmemenin ve yürüyememenin onu yolundan alıkoyamayacağını hemen anlıyordu. Aynı yolda farklı yöntemlerle yürüyecekti artık. Sağlamcılarının bütün savlarını çürütürcesine dolu geçiriyordu yaşamını. Günün on saatini kitap, gazete okuyarak ve günlük olayları analiz ederek geçiriyordu. Zihninde birikenler yavaş yavaş kaleme dökülüyor ve dünyaya eşsiz bir yazarın doğumu muştulanıyordu. Sonradan bir efsane olarak değerlendirilecek kitabını yazdığında, kıyasıya eleştirilmek istiyordu. Kitap büyük bir sevinçle karşılanıyor ve doğru eleştirilerle besleniyordu. En önemlisi, yazarın fiziki durumuna atıf yapılmıyor ve sert eleştirilerden muaf tutulmuyordu. Yazar ise kalemını insanlığa adanmıştı. Artık usta bir kalemşör olmuştu ve dünyaca tanınıyordu. Kitap keyfim fazla uzun sürmedi. Vagonun diğer ucunda yavaş yavaş yükselen sesler bağırtı halini almıştı. Her zaman olan oluyordu. Yaşamı kabusu çevrilmiş insanlar, biriken öfkelerini yine yanlış yere yani kendilerinden olana yöneltiyorlardı. Kavganın çıkma sebebini bilmiyorum. Kesin saçma sapan bir şeydir. “Sen aynaya bah hele.” diye avazı çıktığıınca bağıriyordu adamın biri. Ne yani, karşısındakinin tipini beğenmediği için mi onunla dövüşmeye karar vermişti? Tabi ki hayır. Belden aşağı vurmak ve karşısındakinin acıtmak istiyordu. Kimin yarattığını bilmediği yapay güzellik algısını

karşındakinin kafasına vuruyordu amca. Muhtemelen kendi kafasına vuranın elinden alıp karşısındakine vurmuştu. Kendi yarasını böyle tedavi ediyordu belki de. Ahhh, herkes doğanın verdikleriyle güzeldir, aynaları dinleme, aynalar seni yanıltır diyebilmeyi ne çok isterdim. Kitap okuma koşullarım fiziken ortadan kalkmıştı. Ne yapayım? Hepimizin vazgeçilmezi olan sosyal medyaya yöneldim. Bir haber hemen dikkatimi çekti. “Tek parmağını kullanarak kitap yazdı, geliriyle annesine ev alacak.” Hemen habere tıkladım. Kitaba dair hiçbir şey yoktu. Kitabın yazarına dair de. Yazar, annesinin yıllarca kendisine baktığını ve bu kitabın geliriyle ona bir ev almak istediğini söylüyordu. İçimden bir şeyler koptu. Yazar aslında yoktu. Fiziken varsa da zihnen yoktu. Toplum, denizi doldurur gibi kendi düşünsel kalıplarıyla onun zihnini baskılamıştı. Belki de zihni gürül gürül akıyordu ama ifade yolları tıkanmıştı. Zihninden geçenleri bilmek isterdim. Ya da zihnine girmek isterdim. Arkadaşım herkes kendisi olmalıdır diyebilseydim. Derdim yazarla değildi. Sadece üretiminin bu kadar hoyratça yutulmasına üzüliyordum. Herkes, kirli egosunu tatmin etmek için kitabı satın alacak ve bir yere fırlatacaktı. Onun zihin yapısını bilmek istemeyecekti. Derdim yazarımızın emekçi annesiyle de değildi. Kim bilir ne zorluklarla ayakta kalmaya çalışmıştı. Sorunum, düzenin çarpıklığıyla. Benim kahramanımın tam tersi bir örnekti yaşanan ve ben bunu hazmedemiyordum. Metro yavaş yavaş ineceğim durağa yaklaşıyordu. Bugün kendime bir güzellik yapmak istedim ve kendi kulağıma “iyi ki varsın” diye fısıldadım. Hayatımda çok kıymetli birkaç insana demiştim “iyi ki varsın” diye. Herkese söyleyip çarçur edebileceğim bir şey değildi. Birisi kendisine söyleseydi çok pis gülerdim. Ama rutini aşabilme irademle bunu hak etmiştim. Neyse, metronun kapısı açıldı. İşe geç kalmayayım. Siz de kafa dinleyin ve sorgulayın. Mutlu günleer.

ENGELLİ BİREYLERİN GELİŞİMİNDE AİLE EĞİTİMİ NEDEN ÖNEMLİDİR?

Canan ÇAM YÜCEL

canancam@gmail.com

Sayı: 58, Aralık 2018

Merhaba değerli okurlar.

Bu ayki yazımda, engelli çocuğa sahip ailelerin eğitiminin, çocuğun gelişimi ve eğitiminde ne derece önemli olduğu üzerine düşüncelerimi sizlerle paylaşmak istiyorum. Bu amaçla birkaç soru belirledim ve bu sorulara cevap aramaya çalıştım.

Aile eğitimi nedir?

Aile eğitimi, engelli çocuğa sahip ailelerin, çocuklarının çok yönlü gelişimini desteklemeleri ve onları bir birey olarak kabul ederek en doğru iletişimi kurmaları konusunda, uzman kişiler tarafından bilgilendirildikleri, yönlendirme, rehberlik ve destek hizmetlerinin bütünüdür.

Aile eğitimi neden önemlidir?

Aile eğitimi, engelli çocuğa sahip aileler ile uzman kişiler arasında işbirliği sağlaması sebebiyle çocuğun gelişim ve eğitiminde tutarlılık olmasına katkıda bulunur.

Aile eğitiminin anne-babalara faydaları nelerdir?

Anne-babalar çocuklarının gelişim süreçlerini, güçlü ve zayıf oldukları yönlerini öğrenir. Çocuklarının eğitimlerini planlamayı, eğitimlerini üstlenmeyi, hak ve sorumluluklarını paylaşmayı öğrenir.

Çocuklarının eğitim programı hakkında bilgilendirilerek kendilerine düşen görevi yerine getirmeleri sağlanır.

Okul programını evde uygulamanın etkili yollarını aramalarına olanak sağlar.

Çocuklarına yardım etmekten dolayı kendilerini psikolojik olarak rahatlamış hissederler.

Aile eğitiminin engelli bireye faydaları nelerdir?

Engelli çocuk için iki önemli çevre olan ev ve okul arasında işbirliğinin gerçekleşmesi ile eğitimde beklenen tutarlılık oluşur.

Çocukların öğrenme ve gelişme fırsatları artar.

Daha hızlı ilerleyen bir gelişme süreci içinde olmaları sağlanır.

Etkili bir eğitim için ailelerin dikkat etmesi gerekenler nelerdir?

İlk önce 'çocuğun gelişim özellikleri' öğrenilmeli ve karşılaşılan güçlüklerde onun engeline sığınılmamalıdır.

Diğer önemli nokta ise; ailelerin beklenti düzeylerinin yüksek olmasıyla ilgilidir. Engelli çocuktan, henüz ulaşmadığı aşamanın özellikleri beklenmemelidir.

Engelli çocuklar da tıpkı normal gelişim gösteren çocuklar gibi ailelerin istediği hızda değil, doğuştan getirdikleri büyüme hızında gelişeceklerdir. Her çocuğun büyüme hızı birbirinden farklıdır.

Engelli çocuklarda gelişim özellikleri belirlenirken biyolojik yaşı değil, gelişim yaşı önemslenmelidir.

Engelli çocukların davranış ve kazanımları kesinlikle birbirleriyle kıyaslanmamalıdır.

Her çocuk kendi engel türüne ve kendi gelişim yaşına göre değerlendirilmelidir.

Yukarıda cevap vermeye çalıştığım soruların temel amacı, aile eğitiminin, engelli çocuğun gelişiminde ve eğitiminde nasıl bir yere sahip olduğunu vurgulamaya çalışmaktır. Çocuğun dünyaya geldiği ilk andan itibaren yaşamının büyük bir kısmını bir arada geçirdiği anne-babanın eğitimi, çocuğun gelişim ve eğitimine doğrudan katkı sağlamaktadır. Bu nedenle, erken çocukluk döneminden itibaren ailenin eğitimi, çocuğun gelişimini olumlu etkileyecektir. Bu amaçla giriş yazısı niteliğinde yazdığım bu yazının ardından, önümüzdeki aylarda sizlerle paylaşmayı düşündüğüm yazı dizisinde, çocuğun tüm gelişim alanlarını tek tek ele alarak yaşamın içinden örneklerle dile getirmeye çalışacağım.

Sağlamcılık Engel Tanımıyor

Deniz Aydemir Döke

daydemird@gmail.com

Sayı: 58, Aralık 2018

Bildiğiniz gibi, engelli olmayı “normal” olmaya göre aşağılık bir konuma koyan dünya görüşü, sağlamcılık olarak ele alınıyor. Ve sağlamcılık pek çok biçimde kendini gösterebiliyor. Son bir aydır sağlamcılığın dil engeliyle testine şahit oldum ve sizlerle de paylaşmak istedim.

İlk olayda yanımda İngilizce bilmeyen biriyle asansördeyim, asansörde başka insanlar da var. Binerken insanları selamladım falan, her şey yolunda. Kadının biri İngilizce “Telefonu cebinden düşebilir” dedi. Ben üstüme alınmadım, telefonum montumun cebinden bir parmak kadar taşıyordu ama düşecek gibi falan da değildi. Yanımdaki kişi “bana bir şey dedi ama ne dedi anlamıyorum ki ben” deyince, telefon yorumunun nesnesinin ben olduğumu fark ettim ve kadına telefonumun düşmeyeceğini söyledim; derken asansör yolculuğumuzun sonuna geldik. Burada sağlamcılık mikro saldırı olarak karşımıza çıkıyor. Karşımdaki kişi ben adeta bir çocukmuşum gibi davranıp, benimle ilgili bir konuda yanımdaki kişiyle muhatap olmayı tercih etti. Ama yanımdaki kişi İngilizce bilmediğinden benimle muhatap olmak zorunda kaldı, bu şekilde o kadını rahatsız etmekten haz duymadım dersem yalan olur!

İkinci durumda ise havaalanından taksiye bindim evime geliyorum, şoförde İngilizce yok bende de İspanyolca bayağı ilkel düzeyde. On beş dakika süren yolculuğun sonunda evime bayağı yaklaştım. Tam inmeden önce şoför telefonuna İspanyolca bir şeyler söyledi, adam Google translate kullanarak bana, “Sana çok hayran oldum, çok cesursun” dedi. Aslında “böyle zor olmuyor mu” yorumunun kültüre göre değişmiş hali. Burada yine mikro saldırı var. Ben herkes gibi taksiye binmiş geliyorum, sıra dışı bir şey yaptığım yok. Ama adama göre kör olmak o kadar berbat bir şey ki taksiye binip evime gittiğim için hayran olunacak ya da cesur bir şey yapmış oluyorum. Adam bir de başka neler yaptığımı bilse siz düşünün artık gözünde büyüyecek olan zavallıyı. Demem o ki sağlamcılık engel tanımıyor!

Maske

Engin Yılmaz

Engin_yilmaz@yahoo.com

Sayı: 58, Aralık 2018

Geçenlerde TV kanalları arasında zaping yaparken, 1998 yapımı Derin Darbe (Deep Impact) filmine rastladım bir kez daha. İzlediyseniz hatırlarsınız, Film dünyaya çarpacağı keşfedilen bir kuyruklu yıldızı yok etme çabalarını konu alıyor. Kuyruklu yıldızı yok etmesi için gönderilen mesih gemisi başarılı olamayınca ve dünyadaki canlı neslinin tükenme tehlikesi netleşince, B planına geçiliyor. Buna göre Amerika'da 1 milyon kişilik sığınaklar inşa ediliyor. Bu sığınaklara girecek kişilerin 800 bin kadarı ise kura ile belirleniyor. Ama kuraya katılma hakkı olmayanlar da var: 50 yaş ve üzerindeki. Sonrası klasik Hollywood hikayesi. Kurtarma gemisindekiler büyük bir kahramanlık gösterip kendilerini feda ederek yıldızı parçalıyorlar vs. Dikkatimi çeken kısım 50 yaş ve üzerindeki böyle bir durum karşısında ilk gözden çıkarılan kişiler olması. Benzer bir kararı alanlar sakatlarla ilgili nasıl bir tasarrufta bulunurlardı dersiniz?

EEE bu yalnızca film diye mi düşünüyoruz? Gerçekte insanlar daha mı iyiler acaba? Garip bir tesadüf filmin hemen öncesinde bir haber düşüyor mail kutuma. Kısa mesafe gerekçesiyle koltuk değnekli birini taksiye almama olayı.

Bu haberin bağlantısını ararken, Google'da benzer içerikli o kadar çok bağlantı çıkıyor ki karşıma, meselenin ne kadar sıradan bir durum olduğunu ele veriyor adeta. İstanbul'da yaşayıp Taksilerle sorun yaşamayan bir sakat var mı çok merak ediyorum. Sakat olmayanlar için de durum pek farklı değil aslında. Hoş bu taksi şoförü yakalanmış habere göre ama anlatmak istediğim şey başka.

Uçaklarda her zaman uygulanmasa da var olduğunu bildiğimiz kuralı da hatırlamanın tam yeri burası. Eğer herhangi bir sakatlığınız varsa, esasında cam kenarında oturmanız gerekiyor. Nedenini gayet dürüstçe açıklıyorlar: Uçağın tahliyesi esnasında diğer yolcuları yavaşlatmamak. Üstelik bu kuralların yalnızca bize özgü olmadığı, genel sivil havacılık prensipleri olduğu iddia ediliyor.

Amacım biz ve diğer ülkeler kıyası değil zaten. Ülkemizde ve ABD'de yaşanan ırkçı söylemlerdeki yükseliş de bize özgü değil çünkü. 2010 sonrası dünyaya bir bakalım. İrkçi ve göçmen karşıtı partilerin ya iktidar olduklarına ya da oy oranlarını büyük ölçüde

arttırdıklarına şahit olacağız. Şöyle basit bir internet taraması yaptığımızda 2014'ten bu yana yapılan hemen her seçimde aşırı ırkçı görüşleri olan partilerin başarıları açıkça hissediliyor. 2014'te Macaristan ve İsveç, 2015 yılında Yunanistan ve Polonya, 2016'da Avusturya, 2017'de Hollanda, Fransa ve Almanya, 2018'de de İtalya ve Brezilya'da yapılan seçimlerin ortak noktası ırkçı partilerin oy oranlarındaki ciddi yükseliş oldu.

Bu yazının derdi siyasi bir analiz de değil, fakat şu gerçeğin altını çizmek: 2010 sonrası dünyada yaşanan göç dalgaları ve ekonomik durgunluk, insanların tehdit hissetmesine sebep oluyor ve bu da farklılıklara daha az tahammül etmeleri hatta bunlara düşmanlık beslemelerine dek uzanan tepkiler göstermeleri sonucunu doğuruyor.

Son bir örnek daha vereyim. 2001'deki meşhur ekonomik krizimizi hatırlayalım. Yine yoğun bir döviz yükselişi, birçok insanın işini kaybetmesi, batan bankalar ve daha neler neler... Bu süreçte alınan ilk tedbirlerden biri ne olmuştu biliyor musunuz? Yapılan tüm indirimler ve sosyal harcamaların iptal edilmesi. Hatta beklendik biçimde sakatların en yoğun katılım gösterdikleri bir eyleme şahitlik ettik o yıllarda ve İstanbul'daki bedelsiz seyahat ayrıcalığı geri alındı.

Bir filmde nerelere geldik diye mi düşünüyorsunuz? Taksilerin engellileri almaması, uçaktaki oturma düzeni, dünyadaki seçim sonuçları ve 2001 ekonomik krizi. Bir alaka kuramadınız mı? Öyleyse arkamıza yaslanıp biraz daha derin düşünelim. Zihnimde tüm bu paragraflar neden serbest çağrışımla peş peşe dizilmiş olabilir? Anahtar kelime maskeler. Toplumda herkes sosyal devlet, sosyal sorumluluk, yardım severlik, topluma hizmet adı altında saatlerce konuşuyor, yazıyor, kamu spotları çekiyor, güya farkındalık yaratıyor. Ama iş ciddiye binince ne yapıyor? Mesele yaşam hakkı, ekonomik refah, rekabet olduğunda nasıl bir eğilim gösteriyor? Yukarıdaki örneklerle bu perspektiften bakmanızı öneriyorum.

Yazının açılışında paylaştığım şey yalnızca bir film senaryosu mu? Gerçekten dünya böyle bir tehlikeyle karşı karşıya kalsa sizce karar vericiler bizi nereye koyacak? İşte tartışmak istediğim bu. Taksi haberinde olayın geçtiği yer 4. Levent. Birçok insanın taksi beklediği bir mevki. Taksi şoförü günlük yevmiyesini çıkarmak derdinde, sakat birinin gideceği kısa mesafeyi beğenmiyor. Nasılsa bekleyen çok elbet hava alanına giden birini bulur ne de olsa. Ama aynı kişi belki de bir hafta öncesinde bir başka sakatın eline para sıkıştırdı, birilerine sadaka verdi ve vicdanını rahatlattı dimi?

Hava yollarına ne demeli? Çoğu sakatlara karşı yaptıkları indirimleri, bastıkları Braille broşürleri ballandıra ballandıra anlatıyor. Fakat yaşamı tehdit eden bir kaza olursa? O zaman durum başka tabi. Kimin yaşama hakkı daha önemli? Ya bir sakat yüzünden sağlam biri hayatını kaybederse?

Peki demokrasi ve medeniyetin en ileri düzeyde olduğunu düşündüğümüz Avrupa'da niye ardı ardına farklılıkları istemeyen, göçmenleri evine göndermek isteyen partiler yükseliyor? Nerede kaldı hoşgörü, düşünce özgürlüğü, farklılıkların eşit yaşam hakları? Kendi hatalarını yaptıkları yardım gösterileri ve abartılı sosyal şovlarıyla kapamaya çalışan politikacıları nereye koyacağız? 2001'de yaşanan sosyal haklardaki gerilemenin tekrarlamayacağını nasıl garanti edeceğiz?

Üzgünüm ama insanlığın taktığı bu maskeden nasıl kurtulabileceğimize ilişkin bir çözümlenme yapmak elimden gelmeyecek asla. Tek yapabileceğim bu tabloya bir daha bakmamızı ve bir daha düşünmemizi tavsiye edebilmek. Sakatların, farklılıkları bulunanların, kısaca ezilen kitlenin kendisine dönüp yeniden ve yeniden bakması çok elzem. Neyi hak olarak görüyoruz? Neden sakatlarla ilgili mevzuatın çoğu indirim, kontenjan, muafiyet, refakat, yardım kelimeleriyle dolu. Niye sakatlığa ilişkin açılan ve kazanılan ayrımcılık davaları bir elin parmaklarını geçemiyor? Niçin siyasi partilerdeki sakat kitle temsili laf olsun düzeyinde kalıyor? Binlerce görme engellinin çalıştığı bir bakanlığın açtığı görevde yükselme sınavı kitaplarının neden hiç birisi erişilebilir değil? Ve nihayetinde tüm bunları eleştiren az sayıda insan, bizzat ezilen kitle tarafından niçin kadir kıymet bilmemek, haline şükretmemek, kendisine uzatılan yardıma nankörlük etmekle suçlanıyor?

Maalesef bu soruların da yanıtları yok bende. Ama şunu biliyorum: çoğumuz bugünkü rutin pozisyonlarımızı tehlikeye düşürecek adımları atmaktan korkuyoruz. Beterin beteri diye düşündüklerimizden ya uzak duruyoruz ya da onlara verdiğimiz sadakayla vicdanımızı rahatlatıyoruz. Birileri yaşam alanımızı tehdit edinceye dek iyi insan maskeleri takıyoruz. Ama damarımıza basıldığı an gerçek yüzümüzü gösteriyoruz. Bunlar nasıl değişir gerçekten bilmek imkânsız. Ama şunu söyleyerek bitirebilirim bu yazıyı: gerçek kurtuluş, kendisini üstün sananların diğerlerine verdikleri sadakalarla ve merhamet duygularıyla, veya eksik olduğunu kanıksamışların üstünlerden yardım ve lütuf dilenmesiyle sağlanamayacak. Gerçek kurtuluş tüm insanlığın kendisini diğeriyle kıyaslamadan birbirleriyle dayanışabilmesiyle mümkün olacak.

Kaynaklar

Almanya'da Merkel 4. kez genel seçimi kazandı, AfD yüzde 13 oyla Meclis'e girdi:

<https://www.bbc.com/turkce/haberler-dunya-41380859>

Avrupa'da faşizm iktidarda:

<https://www.sabah.com.tr/gundem/2017/09/30/avrupada-fasizm-iktidarda>

Brezilya Devlet Başkanı seçimlerini aşırı sağcı Jair Bolsonaro kazandı:

<https://www.bbc.com/turkce/haberler-dunya-45758359>

İtalya seçimlerine aşırı sağ ve popülistlerin yükselişi damga vurdu:

<https://www.bbc.com/turkce/haberler-dunya-43285240>

Kısa mesafe' gerekçesiyle yolcu almadığı iddia edilen taksi trafikten men edildi:

<http://www.hurriyet.com.tr/yerel-haberler/istanbul/merkez/kisa-mesafe-gerekcesiyle-yolcu-almadigi-iddia-41007552>

Şaka Gibi Yapı Kredi

Gülcan Altun

guleycane@gmail.com

Sayı: 58, Aralık 2018

Yaşadığımız toplumda çoğu zaman engelliler olarak, ama özellikle biz körler, ikinci sınıf vatandaş gibi hissediyoruz kendimizi değil mi? Son bir aydır çok daha fazla duyumsadığım bir duygu oldu bu. Ancak kim ne düşünürse düşünsün, herkes ama herkes onlarla aynı sokaklarda yürüdüğümüzü; aynı çeşit yemeklerden yiyip aynı tuvaletleri kullandığımızı; aynı ATM'den para çekip aynı mağazalardan alışveriş yaptığımızı; aynı kredi olanaklarından yararlanıp çektiğimiz paralarla, aynı siteden mesela, ev aldığımızı ve orada ikamet ettiğimizi ve aynı işyerlerinde çalışıp aynı bankanın internet sitesini kullanarak kredi borcumuzu ödediğimizi bilmek, kabullenmek ve buna göre davranmak zorundadır.

Neyse ben konuya geçeyim. İşe başladığım 2001 yılından bu yana maaşımı aldığım bankalar çalıştığım kurumun anlaşması gereği pek çok defa değişti. En son olarak da ne yazık ki Yapı Kredi Bankası'na transfer olduk.

Üyelerinin çoğunluğunu körlerin oluşturduğu kimi Google gruplarından okuduğum kadarıyla körler açısından bu bankanın sicili hayli bozuktur. Hesap açmak, kredi kartı almak vs. konularında yaşanan olumsuz deneyim paylaşımları ile doluydu gelen posta kutularımız. Merakla bankacıları beklemeye başladım. Bakalım bizi ne sürprizler bekliyordu.

Derken bir gün başka bir dairede çalışan arkadaş aradı ve "Savaşa hazır mısınız?" dedi. "Hayırdır" dedim. "Bankacılar geldi ve 'sözleşmenin bir örneğini elden aldım' ibaresini kutucuklara denk gelecek şekilde yazmadığım için benim sözleşmemi yapmadılar, şubeye gitmemi söylediler" dedi. Şubeye mi gidecektmişiz? Nasıl yani? Kendilerine sağlam denilenlerin buldukları yerde işlemleri yapılırken biz körler kalkıp ayaklarına gideceğiz öyle mi? Hiç kabul etmek istemesem de bu ülkenin anayasasında engelliler için pozitif ayrımcılıktan söz edilmiyor mu? Bu hükme göre dairenin tüm personeli şubeye çağrılrsa bile benim ayağıma gelinmesi gerekmiyor mu?

Üstelik onun dairesi söz konusu şubeye, yani İzmir çapında tüm kurum çalışanlarının sözleşmelerini yapmaya yetkili olan Konak Şubesi'ne çok yakın. Bense yaklaşık bir

buçuk saatlik yol mesafesindeyim o da hiç araç beklemezsem. Bekleme sürelerini saymadan söylüyorum bu süreyi yani.

Arkadaşım, yani Fatih, söylenenler üzerine bankanın şikâyet hattını aradı ve şikâyette bulundu. Bununla birlikte Twitter'da da yazdı. Şikâyet üzerine arayan banka görevlisi de ilk önce arkadaşımıza şubeye gitmesi gerekliliğini bildirmiş. Kendisi de hukuk fakültesi mezunu, üstelik avukatlık ruhsatı sahibi olan Fatih'in bilgi vere vere yaptığı dayatma sonunda bizlerin şubeye çağrılmasından vaz geçilmiş ve işyerlerimize şubeden görevlilerin geleceği söylenmiş. O gün takvim yaprakları 9 Kasım 2018'i gösteriyordu.

Bu arada benimle birlikte uyandırdığı başka daire çalışanı arkadaşlar da harekete geçmiş ve banka şikâyet hattından bilgi almışlar ve belki de daha çok bilgi vermişler... Başkanlık insan kaynakları şefliği dahil pek çok kişi ile görüşmüşler. Son olarak insan kaynakları şefliği İzmir çapında maaşını maalesef Yapı Kredi'den almak zorunda olan tüm körlerin listesini ilgili banka şubesine göndereceğini söylemiş ve öyle de yapmış. Bu arada benim daireme 17 Kasım 2018 tarihinde İstanbul Destek Ekibinden iki görevli geldi. Benim için değil, diğer daire çalışanları için. Benimle ilgili hiçbir bilgileri yoktu. Ben merakla bekliyordum. Yanımda yöremde çalışan arkadaşlar tek tek çağırılıyordu ve ben bekliyordum. En son dayanamadım. Bankacılara yardımcı olan bizim daire personeli arkadaşı aradım ve benimle ilgili durumu sordum. Görevli kadının bilgisi olmadığından şubeyi aramış. Arkadaş bana döndü ve "Gülcan sen şubeye gidecekmişsin" dedi. Nasıl yani Konak'a mı?" dedim. Döndü tekrar sordu ve "Hayır, ilçedeki şubeye" dedi. "Ne olursa olsun, hayatta gitmem" dedim. "Söyle" diye de ekledim. "Gideceksem, daha yakın olan karşıdaki adliyeye, 15 Ocak 2019 tarihinde maaşımı alamazsam, savcılıkta suç duyurusunda bulunmak üzere giderim" dedim. Dayanamadım, birebir konuşmak için ta dördüncü kata çıktım ve söyleyeceklerimi yüz yüze ilettim. Bu arada tekrar ne konuşuldu ne edildi bilmem; bana, benim için özel gelineceği, ben sözleşmeye ilgili bilgileri yazamayacağım için ayrı bir evrak imzalamam gerektiği, bunun da şubede olduğu ve şubeden getirileceği bildirildi.

Tam bu noktada anlayamadığım, anlamlandıramadığım: biri şikâyet hattında diğeri Konak şubesinde görevli iki ayrı bankacıya ifade ettiğim gibi, elinde tablet, mesai arkadaşlarımla bilgilerini anında sisteme giren ve bununla birlikte kâğıt halinde getirilmiş olan banka sözleşmelerini imzalatan İstanbul destek ekibi görevlisi, şubeden gelecek olan bu evrakı da çantasına koyamaz mıydı? Bu evrak yalnız ve yalnız Konak

Şubesi'nde mi bulunuyor. Bankanın Matbu bir evrakı değil mi? Başka bir yerde kesinlikle mevcut değil mi? İlginç!

Görüştüğüm bankacılar, onların görev tanımında böyle bir şeyin olmadığından dem vuruyorlar. Nasıl yani? Sözleşmeleri getiriyor, imzalattıyor, diğer çalışanların sözleşmelerini yapıyor; görev tanımında bunlar bulunuyor ama kör bir çalışanın imzalayacağı fazladan tek bir A4 kâğıdı taşıyıp imzalamıyor... 'Açıkağızlı gülme' ifadesi koymak istiyorum buraya.

Hadi iyimser olayım. İlk geldiğinde kendisine burada bir kör çalışanın olduğundan söz edilmemişti. Ancak bir hafta sonra ikinci kez, dairenin sözleşmeleri yapılmayan diğer yarısının işlemlerini yapmak üzere, gelindiğinde bu evrak da getirilebilir ve benim de işlemim herkesle birlikte sorunsuzca yapılmış olabilirdi. Üstelik zamandan, emekten ve benzinden de tasarruf edilmiş olurdu.

Bu aşamada bankayla yaşadığımız serüvenimizi anlatmaya bir virgöl koyup malum 3 Aralık Dünya Engelliler Günü dolayısıyla, Yapı Kredi'nin trajikomik Twitter mesajından söz etmek istiyorum. "2008'de başladığımız engelsiz bankacılık çalışmalarımızı sürdürüyoruz." Vallahi biz hepimiz acı kahkahalar attık ve Fatih'le ben hiç de öyle olmadığına dair karşı Twitler yolladık.

Ha bu arada belirtmek istediğim bir başka şey ise, bu Twitter da hakikaten çok etkili bir şeymiş. Orada gönderilen mesajlar herkes tarafından görüldüğünden midir nedir Daha bir önemseniyor. Siz müşteri şikâyet hattını aradığınızda size kendilerince iki üç bir şey söylüyorlarsa söylüyorlar ama Twitter'daki mesajlarına ilgileri farklı oluyor.

Yüzümüze şaşkın bir gülüş yerleştiren, bir başka twit de 11.12.2018'de atıldı banka tarafından. Twit aynen şöyle: "Yapı Kredi'den bir yenilik daha! Şubeye gitmeden Yapı Kredi müşterisi olma teknolojisi. Hemen Yapı Kredi Mobil'i indirin, Görüntülü İşlem Asistanıyla görüşerek kolayca müşterimiz olun!" Teknolojide kendini bu kadar geliştirdiğini iddia eden bankanın ya körlerin kullandığı teknolojiye dair zerrece bilgisi yok ya da bilgisi olsa bile kullanılabilirliğine inancı yok. Veyahut da kendisinden maaş alacak kör memurları bizzat gözüyle görmüş olsa bile onların müşteri olabileceklerine inancı yok. Şimdi şüpheye düştüm. Kendi çalışanına mı güvenmiyor acaba? Mecburiyetten müşterisi olacak köre mi?

Yanılmıyorsam 13 Aralık günüydü yine Fatih aradı ve "Yapı Kredi'nin uygulamasını az önce güncelledim ve bir şey dikkatimi çekti" dedi. "Bireysel müşteri sözleşmesine dijital onay verme." Geçen gece benim de reklamlarda duyup şartellerimi attıran şey olsa

gerek bu. Bir önceki paragrafta da sözünü ettiğim şubeye gitmeden hesap açma hizmeti. Öyle şeyler var ki gerçekten insanın sabrını çok sağlam zorluyor. Mesela bir taraftan hakkımız olan maaşımızı almamıza sadece ve sadece aracılık etmek için hesap sözleşmemizi yapmakta bin dereden su getiren Yapı Kredi Bankası. Diğer tarafta aynı banka yurdum insanına burada yaptığı reklamlar ve duyurularında hiçbir şart koşmuyor üstelik, dijital ortamda verilecek tek bir onayı yeterli görüyor. Bu ne perhiz bu ne lahana turşusu demezler mi adama.

Bu yazıyı ilk kez kaleme aldığım gün tarih 11.12.2018 ve Fatih'in sözleşmesi henüz yapılmadı. Benim sözleşmem ise yapıldı. Hem de kim tarafından biliyor musunuz? Görev tanımında var mı bilmem ama dairemize kart dağıtmaya gelen personel tarafından. Hatta diğer kimi arkadaşların kartlarını teslim ettikten sonra benim yanıma geldiğinde öğle tatili olmak üzereydi ama daha bir 10-15 dakika kadar vardı. Beni görünce "Öğleden sonra geleceğim" deyip dönmeye yeltendi. Onunla birlikte dairede dolaşp sorduğu kişileri tek tek gösteren arkadaş, "Daha biraz süre var" dedi. O da çaresiz kalınca "Yok, onun sözleşmesi yapılacak, unutmuşum yanımda getirmeyi" dedi. Öğleden sonra geldi. Sanırım ilçedeki şubeden boş bir sözleşme alıp geldi. Bana doğru dürüst hiçbir şey sormadan bir sürü imzamı aldı. T.C. nomu bile sormadı. Ancak Konak Şubesi bizim bütün bilgilerimizi kurumumuzdan alıp zaten hali hazırda hesaplarımızı açmış bulunduğu için aklıma bir şey gelmedi. Ancak özellikle anne kızlık soyadının bankacılık işlemlerinde önemli olduğunu bildiğimden ayrıca sordum. Dolayısıyla e-posta adresi, telefon numarası, anne kızlık soyadı gibi bilgiler benim uyarım üzerine not edildi. Hatta banka görevlisi kartımı da teslim edip gitti. Sözleşmeye benim elimle hiçbir şey yazdırma isteminde de bulunmadı. Bir süre sonra soluk soluğa geri geldi. "Bazı şeyleri yazmayı unutmuşuz" dedi. İşte o zaman T.C. kimlik numaram dahil gene iletişim numaralarım falan yeniden başka bir kâğıda yazıldı ve gitti. O gün tarih aralığın beşi idi.

Ertesi gün Fatih'in yanına gideceğini de söylemişti laf arasında. Müjdeyi verdim merakla bekleyen bizim Fatih'e. Ertesi gün dediği gibi Fatih'in dairesine gitmiş ama bizimkinin sözleşmesini yapmaya değil. Fatih sorunca da bankadan başka birilerinin geleceğini, benim de işlemlerimde eksiklik olduğunu söylemiş. Fatih güle güle beni aradı. Şok oldum. Şaka gibiydi yaşadıklarımız.

Ben gene de umutla Yapı Kredi'nin müşteri hizmetleri numarasını arayarak gelen kartım için şifremi belirledim sorunsuzca. Şifremin belirlendiğine dair kısa mesajı da

aldım telefonuma. Mobil bankacılık için şifre almaya uğraştığımda ise beni sistem müşteri temsilcisine aktardı ve anne kızlık soyadımda bilgi eksikliği olduğu için verilemeyeceğini söyledi. Yapı Kredi Bankası bizimle resmen dalga geçiyordu. İşlemlerimiz herkesle birlikte yapılmayınca yarım yamalak kalıyor. Eksiklerle dolu oluyor ve bu durum bankaya karşı duymam gereken güveni son derece sarsıyordu. Ben ve diğer kör arkadaşlarım maaş anlaşması gereği mecbur olmasak Yapı Kredi'nin kapısının önünden dahi geçmek istemiyoruz. Engelli mücadelesini düşünecek olursak bu yazdıklarımın utanmam gerek. Ancak ne yapayım güvenmiyorum işte.

Yazıyı çok uzattım farkındayım ama bu süreçte yaşanan bir hususu daha muhakkak yazmalıyım. 17 Kasım tarihinde sözleşmesi yapılan arkadaşlardan duyduğum kadarıyla bankanın genel bir kampanyası vardı. 10 Aralık'a kadar üç tane otomatik ödeme talimatını Yapı Kredi'den verenlere banka 60 puan yüklüyordu. Dördüncü katta tablettan bilgileri girilen arkadaşlar zemin kata iniyor, internet bankacılığından tık tık talimatlarını taşıyorlardı. Ben de bu puan kampanyasından yararlanmak istiyor ve süre dolmadan bankacıların gelmesini bekliyordum. Dolayısıyla 5 Aralık'ta sözleşmem yapıldığında "Oh be!" dedim. Adının Bertan mı Berkan mı olduğunu tam hatırlayamadığım banka personeli bana bilgilerimin sisteme ancak cuma günü geçeceğini söylemişti. Süre pazartesi günü biteceğinden cumayı beklemeye başladım bu sefer. İçimde yine de herkesten ayrılmanın burukluğuyla. Ancak buna da şükür dedim yine.

Ertesi gün gelen Fatih'in telefonu en çok bu anlamda şok etmişti zaten. Ben de yüklendim yeniden Twitter'e. Laf aramızda bu arada sayelerinde dönüp bakmadığım Twitter'i bayağı bayağı kullanır oldum. Attığım twitlerden olacak Konak Şubesi'nden bir banka çalışanı aradı beni 6 Aralık'ta. Şube'den gelecek o meşhur kâğıdı imzalamadığımdan işlemlerimin tamamlanamadığını, o kâğıda tanık istemeksizin sözleşmeyi yaptığımı vs. gibi şeyleri yazmam gerektiğini falan söyledi. Anlamadım! Ne yazmam? Her görüştüğümüz banka çalışanı başka bir şey söylüyordu. Anlaşılan oydu ki bankanın genel bir kör prosedürü yoktu. Herkes kendinden korkuyor, ne yapacağını bilmiyor ve biz körler Şamar oğlanına dönüyorduk. Her gören bir yana çakıyordu.

Her neyse beni arayan kişi şubede iki tane bireysel hizmet temsilcisi olduğunu, birinin eğitimde, diğerinin de şubede yalnız olduğunu söyledi. Sözleşme işlemlerim bitmediği için süre dolmadan kampanyadan yararlanabilmem için kendilerinin bana destek olacağını, talimatlarımı gireceklerini bildirdi. Bunun için mail ya da faks yoluyla hangi

talimatları vereceğimi bildirmemi istedi. Ben kendisine bazı mail alıcılarında ileti eki göndermenin sıkıntı çıkarabildiğini bana bir WhatsApp numarası verebilirlerse fatura fotoğrafı göndermemin daha kolay ve sağlıklı olacağını söyledim. Bu sefer, faks çekmemi dayatmaya başladı. İyi de ben bütün faturalarımı e-posta olarak alıyorum. Niye tekrar çıktı alıp faxlamam gerek anlamıyorum. Bu kez de aslında faks ya da mail yoluyla da işlem yapmadıklarını. Sırf bana destek olmak istediklerini demeye başladı. İşinizi zamanında yapsaydınız destek olmanıza gerek kalmazdı... Arada sırada beni beklemeye alıyordu. Her defasında da benim gibi santralin kendisine bağlı olduğundan dem vuruyordu. Bu arada diğer çalışanlardan benim sorduğum ve söylediğim konularla ilgili bilgi alıyordu. Ben bunu beklemeye almadan önceki söylemleri ile sonraki söylemleri arasındaki farktan çıkartıyordum. Veyahut da kendisi bizzat bunu ifade ediyordu. Talimatlarımın girilebilmesi için A4 kâğıda talimat vermekle ilgili istemimi belirten aşağı yukarı dilekçe tarzı bir şey Latin alfabesi ile yazıp şubeye faxlamam gerektiğini söyledi. "Az önce mail atabileceğimi söylemiştiniz" deyince bu kez de "Mail olarak isteminizi yazın" dedi.

Puan kampanyası hakkında kafama takılan birkaç şeyi sormak için 07.12.2018'de beni arayan kişinin verdiği iç hat numarasından bireysel hizmet temsilcilerinden eğitimde olmayan Hanım'ı birkaç kere aradım ama telefonu açan olmadı. Bunun üzerine yine aynı kişinin verdiği mail adreslerinden beni arayan kişi dahil üç ayrı şube çalışanına bir mail attım. Bugüne kadar hala bir dönüş yok.

Sonuç mu? Tabii ki talimatlarımı kampanyadan faydalanarak taşıyamadım. Bundan sonra taşır mıyım? Allah korusun. Ancak aynı zamanda yazıklar olsun. Biliyor musunuz, size şimdi söyleyeceğim şey ağzınızı ayrıca açık bırakacak ve Yapı Kredi Bankası'nın bakış açısında körlerin nasıl ikinci sınıf vatandaş yerine konduğunu bir kez daha anlayacaksınız. Benim dışımda hiçbir arkadaşımın bu kampanyadan haberi bile yok. Evet, internet sitesinde buna dair tüm banka müşterilerine yönelik bir açıklama var ama bizim ülkemizde kaç kişi okuyor ki bu tür açıklamaları. Sözleşmesini yapmak üzere tek tek yukarı çıkan herkese bu kampanya ile ilgili bilgi verilmiş. Diğer daire diye bahsettiğim ki bu dairede biri az gören olmak üzere dört kör arkadaş var, bunlardan biri özellikle otomatik ödeme talimatları ile ilgili soru sorduğu halde ona talimat taşıma kampanyası ile ilgili herhangi bir şey söylenmemiş. Ben onunla bizzat görüştüğüm 9 Aralık tarihinde böyle bir kampanyanın varlığından haberdar oldu ve çok sinirlendi. Üstelik onların yanına bireysel hizmet temsilcilerinden biriyle aynı adı taşıyan biri, belki de bizzat kendisi gitmiş ve sözleşmelerini o yapmış.

Şimdi sıkı durun! Benim evrakım arasında eksik olduğu ve bireysel hizmet temsilcisi tarafından bizzat alınması gerektiği söylenen ve sadece şubeden gelebilecek olan evrak vardı ya; bu arkadaşlara hiç söylenmemiş bile. Bu dört arkadaştan az gören ile ilgili herhangi bir malumatım yok. Diğer üç kişiden birinin yeni telefon numarası sözleşmeye girildiği halde sistemdeki farklı olduğundan şubeye gitmesi söylenmiş. Biri tıpkı benim durumumda kart şifresi var ama mobil bankacılık ve internet şifresi yok. Diğerleri ise öyle bir evrak imzalamadığı halde mobil bankacılık uygulama geçici şifresi telefonuna gelmiş. Daha da önemlisi bunların hiçbirinden elle imza atmak dışında hiçbir şey yazmaları talep edilmemiş.

Şimdi soruyorum: Tutarlılık tüm bu anlatılanların neresinde? Ki bu anlattıklarım inanın devede kulak. Ve yine soruyorum. Sizce İzmir çapında bizim kurumda çalışan körler 15.01.2019 tarihinde maaşımızı sorunsuz alabilir miyiz? Oylamaya açıyorum. Yanıtlarınızı mail adresimden bana bildirmenizi önemle rica ederim.

Son not: Bu yazının yayımlanmak üzere son kez gözden geçirildiği 14.12.2018 günü sözleşmemde var olduğu söylenen eksikliklerin giderilmesi için hala bir şey yapılmadı ve puan kampanyasını onların yüzünden kaçırdığım için atılan twitte inceleme yapılacağı bildirildiği halde bugüne değin benimle hiçbir şekilde iletişime geçilmedi.

Fatih mi? Sabah aradı Şube'den aklı başında birinin geldiğini ve sadece atılan imzalar ile sözleşmesinin sorunsuzca yapıldığını söyledi. Gün içinde kendisine geçici şifrenin de gönderileceği bildirilmiş. Meraktayım, yeni bir sürpriz ile karşılaşmadan sorunsuzca işlemlerini yapabilecek mi mobil uygulamadan.

Benim için ise: Gel teskere, gel teskere...

ŞEYLEŞTİRİLEN ENGELLİ ÇOCUK

Meral Sözen

meralsozen1@gmail.com

Sayı: 58, Aralık 2018

Geçen sabah Twitter'da paylaşılmış bir videoya denk geldim. Engelli arkadaşının çözülen ayakkabı bağını bağlayan bir çocuktan bahsediliyordu. Bu kısa videoda olup bitenler üzerine, sosyal medyada yapılan yorumlara baktığımda içimi vıcık vıcık bir his kapladı. Sonra videonun bir betimlemesini aldım; içimdeki o tiksinti hissi bariz bir mide bulantısına dönüştü.

Kısaca videoda, bir çocuk başka bir çocuğun ayakkabısını bağlıyor, bu durumu uzaktan gören öğretmen de gelip arkadaşının ayakkabısını bağlayan çocuğu alından öpüyor. Sadece videoya baktığımızda ayakkabısı bağlanan çocuğun engelli olduğuna dair de hiçbir gösterge yok; videoyu paylaşanlarca çocuğun engelli olduğunun yazılmış olması yeterli olmuş yani milletin kendinden geçmesi için.

Yorumları bir görseniz, herkesin gözleri dolmuş, hüngür hüngür ağlayanlar da var, insanlığa dair kaybettiği umudunu yeniden bulanlar da, inşallah ben de böyle bir çocuk yetiştiririm diye dua edenler, ben de atansam da böyle bir öğretmen olsam diyenler, insanlığın kurtuluşunu bu öğretmen ve gibilerde görenler, çocukkenki temizliğine geri dönüp arınanlar, ayakta alkışlayanlar... Büyük büyük laflar dolaşıyor ortada, insanlık onuru, ahlak, dayanışma, ortak geleceğimiz, içimizdeki el değmemiş sevgi, dostluğa kardeşliğe duyulan derin özlem, insanlığın ortak değerleri... Falanlar filanlar... Bu kadar sığılık içimi kaldırıyor.

Bir karış suda nirvanaya erenlerin yanı sıra, derinliği diz hizasına çekip aydınlanma yaşayanlar da var; diyorlar ki: Bir çocuğun engelli arkadaşına yardımcı olması gibi sıradan bir olaya bile gözlerimiz dolacak kadar uzaklaşmışız demek insan olmaktan.

Göz yaşları içinde titreyerek kendinden geçiyor insanlar. Onlar sahte değerlere uyanıyor, ben sarhoş oluyorum. Onlar yapay duygulanımlarıyla kendilerini buluyor, benim zihnim bulanıyor. Onlar uğruna hiçbir emek vermedikleri anlamlar etrafında toplanıyor, ben yalnızlaşıyorum. Onlar hiç anlamadıkları değerleri yamyamlar gibi talan ediyor, ben kaskatı duruyorum. Onlar zevk çığılıkları atıyor, ben acı çekiyorum.

O çocuk, evet tamamen saf niyetlerle yardımcı oldu arkadaşına belki, ama bundan sonra bunu kibirle yapacak. Bir temiz edimi daha egonun eline teslim ettiniz tebrikler.

Öğretmen yere göğe sığdırılamıyor. Neden peki? Engelli arkadaşına yardımcı olan çocuğu alından öptü diye. Evet bir eğitimci olarak iyi bir davranışı onurlandırmalı öğretmen. Ama burada, sıradan bir yardımlaşmanın bir karşılığı olarak görülüyor bu. Bir de alından öpmek nedir ya? Kutsallaştırma görünümü altında malınız haline getirdiğiniz gelini mi öpüyorsunuz efendim? Ya da hangi kahramanlığı kutsuyorsunuz? Çocuğun yanağı öpülür, saçı da öpülür, yanağı da okşanır; ama nedir alından öpmek gibi son derece törensel bir hava katmak işe. Çocuğun tertemiz edimini aldınız dönüştürdünüz efendim, farkında mısınız?

Öğretmenin yerinde olmak isteyen çok. Kendi çocuğunun, ayakkabıyı bağlayan o çocuk olmasını isteyen çok. Peki kim ister ayakkabısı bağlanan çocuğun kendi çocuğu olmasını? Allah korusun değil mi efendim?

Öğretmen tatmin oldu, arkadaşına yardım eden çocuk tatmin oldu, konuyla alakasız pek çok kimseler tatmin oldu, peki o çocuk? O ne hisseder, yardım edilen, merhamete konu olmak rolüne sıkıştırılan çocuk, takdir edilecek olanın nesnesi olmaktan başka anlamı olmayan çocuk? Büyük büyük değerlerinizin, dolup dolup taşan uhreviyatınızın, sonsuz merhametinizin bir objesi kıldığınız çocuk? Çocuğu nesneleştirdiğinizin farkında mısınız? Bu insanlık destanında çocuğa verdiğiniz rolün farkında mısınız? O çocuk üzerinden tatmin olduğunuzun, istismar ettiğinizin, kullandığınızın, sömürdüğünüzün farkında mısınız?

Değilsiniz büyük ihtimalle. Çünkü hiç düşünmediniz. Alışmışsınız hazır yemeye. Cebinizde taşıdığınız ezber değerleri gerçekmiş gibi alıp satmaya. Bir kırıntı görmüşsünüz tabağın kenarında, atıp ağzınıza, sapıkça sesler çıkararak doymaya çalışıyorsunuz, ne de kolay doyardınız bu denli kurutmasaydınız bu toprağı. Ama doymayacaksınız, bulunduğunuz yeri derin kazmadınız çünkü. Belki su çıkardı sizi de besleyecek, ama emek vermediniz. Belki benim gibi kaynağını derinlerden alan bir sağlamlıkla tutunmak zorunda değilsiniz bu toprağa; ilgili veya duyarlı da olmak zorunda değilsiniz, ama mış gibi yapamazsınız, emek vermediğiniz şeyleri sahiplenemezsiniz, rol çalamazsınız. Çünkü ben varım. Engelliler size ibret nesnesi olarak var değiller. Ben düşündüm, ben kafa yordum, ben hissettim. Ve geldim aynayı size tuttum. Artık sadece teşekkür edebilirsiniz.

BASTONUMUN ARKADAŞLIK GİZEMİ

Mert Karagüzel

karaguzelmert@gmail.com

Sayı: 58, Aralık 2018

Baston dediğimiz araç acaba neydi?

Sadece uzun bir çubuk mu, yoksa hayatın her alanında bağımsızlığımızda bize eşlik eden, hiç sıkılmayan bir araç mı?

Bence baston, bir görmeyenin hayatındaki bağımsızlığı gösteren, arkadaşının her an yanında olan, nereye gitmek isterse istesin arkadaşından hiç sıkılmayan ve ona eşlik etmekten memnuniyet duyan bir hayat anlamlandırıcısıdır.

Böyle düşünmeye ne zaman başladım bilemiyorum ama sanırım bastonla her yere kendi başlarına giden insanları görünce. Bastonlarıyla yanımdan geçtiklerinde seslerini duyduğum, seslerini duyduğumda da, "Acaba ben ne zaman tek başıma tıpkı bu insanlar gibi giderim?" diye sorduğum ve içimi tarif edemeyeceğim bir heyecan kapladığı her an, bu düşüncenin içinde buldum kendimi.

İlkokul yıllarımda ve lise yıllarımda bastonla bir yere gitme şansım olmadı. Bastonumun güzelliği ve ferahlığıyla üniversite yıllarımda tanıştım.

O zamana kadar hiç tek başına bir yere gitmemiş olan Bendenizin aklına, evde otururken bir anda, bir lokantaya gitmek geldi.

Kendime, al eline bastonunu ve git bakalım o yakın lokantaya diye telkinler veriyordum.

Telkinlerim başarılı oldu ve kıymetli arkadaşım Bay Baston'u alıp yola çıktım. Kafamda canlanan şekilde giderek lokantayı buldum. Lokantayı bulduğumdaki heyecanım tarif edilemezdi. Çünkü ilk kez kendi başıma, yanımda kimse olmadan bir yere gitmişim ve bu benim için ucu bulunmaz bir özgürlüktü. O andaki heyecanla ve iştahla yemeğimi yedim.

Yine bir gün okuldaydım ve üniversitemin daha ilk yılıydı.

Başbakanlık bursunu almaya hak kazanmıştım. Tabi bunun için bankaya gitmem ve hesap açtırmam gerekiyordu. Gitsem mi, gitmesem mi, biriyle mi giderim derken, ders saatimin bittiği ana geldim ve akşama da vakit vardı. Bu böyle olmayacak, sonunu düşünen yol alamaz dedim ve yine arkadaşımı elime alarak Marmara Üniversitesi'nden çıktım yola ve ilgili bankanın en yakın şubesi olan Fikir Tepe'ye hareket ettim.

Öyle mi yapsam, kendim gidebilir miyim gibi kararsızlıklarım da yine acaba başarabilir

miyim, gidebilir miyim gibi, sanki hafiften pes ettirmeye çalışan kötümser düşüncelerden kaynaklıydı. Ama zihnimde bu düşüncelerden daha baskın olarak da, kendim gitmeliyim fikri vardı. Bir yandan da zaten içimde, yine bir şeyler olsa da tek başıma gitsem, daha tecrübe kazansam diyen düşünceler ve hayaller vardı. Tabi giderken insanlara buraya nasıl giderim diye sormak, “Şuraya gideceğim. Tarif edebilir misiniz?” diye yardım almaktan çekinmemeye gayretinde bulunmak da benim için ayrı bir deneyim ve mücadeleydi. Gideceğim hedefe ulaşarak, yine tek başıma bir yere gidebilmenin mutluluğunu yaşama şansı buldum. Bağımsız hareket etmeye başlamanın ne kadar önemli olduğunu, işte bu şekilde kendi başıma bir yerlere gitmeyi deneyimleyerek kavramış oldum. Tabi bu arada, birçok tuhaf anılarım da oldu. Beni dilenci gibi görüp elime para sıkıştıranlar mı dersiniz, senin dışarıda ne işin var diye abuk sabuk sorular soranlar mı dersiniz?

Dahası olan, ama şu an aklıma gelmeyen birçok anı diyelim bunlara. Bağımsız olarak kendi başıma hareket etmek, bana cesaret ve güven vermenin yanı sıra; sosyalleşmenin hayatta ne kadar önemli olduğunu da fark ettiren bir değer oldu. Toplumumuzun değişmeyen önyargıları var ne yazık ki. Tabi bu önyargıların herkeste olduğunu söyleyemeyiz ancak yok da diyemeyiz. Ben de bu durumu aşmayı, “Ben ne kadar insan içinde olursam, ne kadar toplum içinde söz sahibi olabilen bir birey olursam, işte o zaman bir farkındalık oluşturabilirim”. Düşüncesiyle kendime hedef edindim. Bunun için de elimden geleni yapmaya çalışıyorum.

Hayat akıp geçen bir sudur. Duru durağı olmayan bu süreçte, her zaman kendi başıma ayakta durmamın gerekliliği benim önceliğim oldu. Tabi bu düşüncelerimde, yaptıklarımda, yapmak istediklerimi aklımdan geçirdiğimde benden yardımlarını esirgemeyen çok değerli ağabeylerim de oldu. Onları da burada anmak benim boynumun borcu. Bu noktada görmeyen bir tanıdığımın olması, bağımsız hareketime başlarken onunla bazı günlerde buluşarak bağımsızca yürüme pratikleri yapmamız, bir zaman sonra onun bana şurada buluşalım değil de, buluşacağımız yeri tarif etmesi ve benim de oraya gitmemle devam eden, kendisiyle buluşma serüvenlerimiz de bana kendi başıma bir yere gitme konusunda çok önemli katkılar sağladı. Özetle şunu söylemeliyim ki, bağımsız hareket biz görmeyenler için çok önemli bir gelişim aşamasıdır ve ilkokulda bu eğitimlere başlanmalıdır.

Görmeyen bir birey bu eğitimlere ne kadar erken yaşta başlarsa, hayata ve kendiyile kendi olarak bağımsızca hareket etmeye alıştırsa, işte o zaman hayat daha kolay olacak ve bireyin kendi ayakları üzerinde durmasına ortam hazırlanmış olacaktır.

SOSYAL MEDYANIN GÜCÜ ADINA

Müge Turanlı Kırca

mugeturanli@gmail.com

Sayı: 58, Aralık 2018

Birazdan okuyacaklarınız, abartı içermeyen, her anlamda ayrımcılık denilince akla gelebilecek yaşanmış bir durumun en özet halidir.

Ben Müge. Özel bir Üniversitede tam burslu olarak Mütercim Tercümanlık (İngilizce) ana dal ve Psikoloji çift ana dal programlarından bu sene mezun oldum.

Üniversite eğitimimin yanı sıra, 2017-2018 akademik yılında Ege Üniversitesinde pedagojik formasyon eğitimini tamamladım. Ales'e girip yüksek lisansa başlamakta aslında hayalim ama maalesef birtakım gerekçeler sebebiyle bu yıl Ales'e giremedim. Öğretmenlik alanında tecrübe kazanmak amacıyla e-devlet üzerinden ücretli öğretmenlik başvurusunda bulundum. Ekim ayında İlçe Milli Eğitim Müdürlüğü tarafından arandım, beni ağır-orta seviyede zihinsel engelli çocukların eğitim gördüğü bir özel eğitim okulunda görevlendirmek istediler. Biraz tereddüt etsem de yine de gidip öğrencileri görmeye karar verdim. Görev alacağım sınıftaki çocuklar 15 yaş üzeriydi. Kendi bireysel ihtiyaçlarını karşılayamayan ve hareketli çocuklardı. Hatta müdür beyle sınıfı görmek için gittiğimizde iki çocuk birbiriyle kavga etmiş ve bir öğretmen onları kontrol etmeye çalışıyordu. Müdür beyle konuşup bu görevin bana uygun olamayacağını belirttim. İlçeyile de görüşüp engel durumumu dosyama eklemelerini söyledim.

Birkaç hafta sonra başka bir okuldaki hafif otizm özel alt sınıfı için görevlendirildim. Bu sınıftaki öğrenciler ağır-orta seviye zihinsel engelli değil hafif düzeyde otizmlili çocuklar olduğu için kendime güvendim ve öğrencilere fayda sağlayacağıma inandım.

Toplam 3 öğrenci bulunan sınıfta benimle beraber çalışacak ikinci öğretmenle birlikte okul müdürüyle bir görüşme yaptık. Gayet yapıcı bir şekilde, öğrenciler için neler yapabileceğimizi konuştuk. Temel ihtiyaçlarını karşılayabilen çocuklar oldukları için bu görevde tereddüt etmedim. Müdürle görüşmemiz bittikten sonra sınıfa geçtik, sorunsuz bir şekilde 3 ders saati bitirdik ya da ben öyle sanıyordum.

3. dersin son dakikalarında telefonum çaldı. İlçe Milli Eğitim Müdürlüğünden arayan kişi 'hocam, biz sizin görevlendirmenizle ilgili hata yapmışız, pardon' dedi. Görme engelim bu sınıfta çalışmaya uygun olmadığını söyledi. Dersin ortasında aranıp

bunları duyunca kendimi çok kötü hissettim. Yanımdaki öğretmene ve velilere açıklama yapmak zorunda kaldım, dersin ortasında sınıftan çıktım. Beni arayan memura, bunun usulünün böyle olmadığını ve bu işin peşini bırakmayacağımı söyledim.

Duruma öfkelenmek ya da üzölmek yerine mantıklı bir şekilde hareket etmeliydim.

İlk olarak konuyu görüşmek ve yapılan bu haksız uygulamanın detaylarını öğrenmek için İlçe Milli Eğitim Müdürlüğüne gittim. Burada İlçe Milli Eğitim Müdürü ve Şube Müdürüyle görüştüm. Görevden alınma gerekçem önce velilerin beni istememesi, sonra okul müdürünün talebi ve son olarak da görevlendirmeleri yapan memurun listede yanlışlık yapması olarak gösterildi... Gerçek sebep ne bilemiyoruz buradan da anlayacağınız üzere...

İlçe Milli Eğitim Müdür'ü konuya objektif bir şekilde bakıp çözüm getirmek yerine kendince bulduğu şu teselli cümlesini söyleyip beni daha da çileden çıkardı:

'Hocam üzölmeyin, bir sonraki sefer sizi kıyıda köşede bir okula veririz'

Ben de 'kıyıda köşede okulun' ne demek olduğunu sorunca kendisi lafı dolandırmaya başladı. İçinde bulunduğum durum o kadar anlaşılmaz bir hal aldı ki Müdür Bey'e: 'hocam sizi bulunduğunuz göreve atadıktan 3 saat sonra pardon yanlışlık olmuş deyip görevden alsalar ne yapardınız?' gibi bir cümle kurdum ve sessizlik...

Daha sonra bu konularla ilgilenen Şube Müdür'ü ile konuştuk. Ona da durumu anlattım ve bana: 'susma hakkını' kullanmak istediğini söyledi ve ben de 'Engeli olmayan bir öğretmeni eminim ki böyle bir telefonla görevden alamazdınız' dedim. Bunun üzerine şube müdürü işin bizzat takipçisi olacağını ve bir sonraki atamamda asla böyle bir sorun yaşanmayacağını söyledi. Sonuç olarak orada bir sonuca varamadık ve klasik geçiştirme cümleleri eşliğinde oradan ayrıldım. Benim derdimin sadece bir yerlerde çalışmaktan ibaret olmadığını, yaptıklarının düpedüz ayrımcılık olduğunu anlatamadığımı farkındaydım.

Bir şeyler yapmalıydım, ama ne?

Biraz beklemeye karar verdim. İyimser bir düşünceyle belki hatalarını fark ederler ve bir yerlerde uzlaşırız diye düşünüyordum.

Aradan koskoca 2 gün geçti ve normal yollardan sonuç alamayacağıma kanaat getirdikten sonra sosyal medyanın her kapıyı açabileceği bilinciyle birkaç teğet attım.

Hikâye bundan sonra başlıyor, en azından yetkililer için öyle.

İlgili Tweet'ler

https://www.twitter.com/muge_turanli

Adresimde yer almakta.

Aslında Twitter'da çok takipçisi olan biri de değilim; ancak üyesi bulunduğum WhatsApp gruplarında paylaştıktan sonra tweet'ler artan bir ivmeyle yayılmaya başladı. Özellikle Tweet'lerimi Aile, Çalışma ve Sosyal Hizmetler Bakanlığı yetkilileri fark edip benimle iletişime geçtiler.

Sosyal medyadaki paylaşımım üzerinden bir gün geçtikten sonra gece yarısı ilçe yetkilileri tarafından aranıp Tweet'leri kaldırmam istendi ve aynı günün sabahında okulda görevime başlayabileceğim söylendi. Görevden almak da göreve getirmek de bir telefonla mümkün demek...

"İstersem okula dönebileceğim söylendikten sonra 'Neden teğet atmadan önce dönemiyordum' diye sordum. Okulda yaşananlardan sonra oraya dönemeyeceğimi söyledim. Benim tek istediğim benden özür dilemeleriydi. En azından beni dersin ortasında telefonla aramak yerine günün sonunda İlçeye çağırarak durumu izah edebilir ve bana bir söz hakkı tanıyabilirlerdi.

Cuma sabahı durumla ilgili dilekçe vermek üzere İlçe Milli Eğitim Müdürlüğüne gittim ve gece yarısı beni aramalarının etik olup olmadığını sorduğumda haklısınız dediler. Bu görüşmede yine aynı okula davet edildim. Bana ne istediğim soruldu. Hiç olmazsa özür dileyebileceklerini ve böyle bir davranışa hiç bir engelliye maruz bırakmamaları gerektiğini belirttim. Bunun üzerine Şube Müdürü: 'tamam, özür istiyorsanız diliyorum, tüm suçu üzerime alıyorum, zaten bu durumdan dolayı istifa dilekçemi hazırladım' gibi ifadeler kullandı ve gönderileri kaldırmam gerektiği imasında bulundu.

Sonrasında BBC ile bir röportaj gerçekleştirdik ve BBC röportajı yayınlamadan önce, bakanlıktan konuya ilişkin yazılı bir açıklama talep etti. Üzülerek belirtmek isterim ki, bakanlıkça yapılan bu açıklama yaşanan Süreci doğru bir şekilde ifade etmekten oldukça uzak ve yayınlanan bu Metin kamuoyunda şahsım adına birçok yanlış anlaşılmaya sebebiyet verdi. Açıklama sonrasında tarafıma ulaşan yüzlerce mesaj ve yorumda bencil, İş beğenmeyen, bakanlığın iyi niyetli yaklaşımını yeterli bulmayan bir kişi olduğum ifade edildi ve edilmeye devam ediyor. Malumunuz beni destekleyenler olduğu kadar desteklemeyenler de var. Ben herkesten yanımda olmalarını beklemiyorum elbette; ancak Bakanlık bu açıklamayı yaparken biraz daha hakkaniyetli olabilir ve olası yanlış anlamaların önüne geçebilirdi.

Yapılan açıklamadan alıntı yaparak mevcut durumu anlatmaya çalışacağım müsaadenizle.

*Bakanlık açıklaması: "Kaynaştırma sınıfındaki öğrenci velilerinin Talepleri ve Okul idaresi ile İlçe Millî Eğitim Müdürlüğümüzün gözlem Ve değerlendirmeleri sonucu öğretmenimizin daha farklı bir yerde görevlendirilmesi kararlaştırılmıştır."

**Cevap: Öğrenci velileri bizimle birlikte derse katıldılar. Okul idaresi ve İlçe Milli Eğitim Müdürlüğü yetkilileri 3 saatte ve ders Saati içerisinde görevden telefonla almayı gerektirebilecek nasıl bir Gözlemde bulunmuş olabilir sizce?

Ayrıca, okul müdürü o gün okuldan ayrılmışken, yetkililer sınıf içerisinde girmeden bu nasıl mümkün olabildi? Okul müdürü, velilerin Yalnızca soru sorduklarını belirtti.

*Bakanlık açıklaması: "Öğretmenimizin sosyal medya paylaşımı Sonrasında, söz konusu görevlendirme kararının tebliği konusunda Gerekli hassasiyetin gösterilmediği ortaya çıkmıştır."

**Cevap: Sosyal medya paylaşımından 2 Gün önce, göreve başladığım ve görevime son verildiği gün ilçe Milli Eğitim Müdürlüğüne giderek hem İlçe Milli Eğitim Müdürü hem de İlçe Milli Eğitim Şube Müdürü ile durumu konuştum. Herhangi bir çözüm yolu önermediler ve durumla ilgili özür dahi dilemediler.

*Bakanlık açıklaması: "Durumun fark edilmesinin hemen ardından ilçe Müdürlüğü ve Okul Yöneticilerimiz vakit kaybetmeksizin uyarılmış Olup, öğretmenimizle bizzat görüşülerek kendisinden özür dilenmiştir."

**Cevap: gece 12 sularında aranıp aynı okulda Göreve çağırıldım. Bunu sadece sosyal medyadaki paylaşımım üzerine Gerçekleştiği için kabul etmediğimi belirttim. Sabah saatlerinde dilekçe vermek için İlçe Milli Eğitim

Müdürlüğüne gittim ve ne istediğim sorulduğunda 'en azından bir özür dileyebilirdiniz' demem üzerine 'istediğiniz özürse ben diliyorum' gibi bir yanıt aldım.

*Bakanlık açıklaması: "Ayrıca, öğretmenimize başvurduğu alternatif alanlarda görevlendirme yapılabileceği bildirilmiştir."

****Cevap: Alternatif alanlar değil kesinlikle. İlk andan beri yalnızca**

Aynı okul ve sınıf teklif edildi.

Yukarıda belirttiğim gerekçeler nedeniyle bu okula dönmek istemiyorum doğrusu. Konuyla ilgili bir netice elde edilmiş olmasa da, Cumhurbaşkanlığı benden bilgi talebinde bulundu ve ilettim. İlçeye, beni görevden almalarının yazılı sebebini talep ettiğime dair, verdiğim dilekçeye yanıt vermediler henüz, dilekçeye muhakkık atamışlar. Bununla birlikte ilk hafta veli ve okul müdüründen konuya ilişkin yazılı gerekçe istemediği için pişmanlık duyduğunu belirten Şube Müdürü, her nasıl olduysa olayın yaşandığı gün tarihli dilekçeler edinmiş.

Tüm bu yaşanan olayları kamuoyuna doğru ve tarafsız bir biçimde aktarmaya gayret ettim. Kendim için bir sonuç elde etmek için değil, hiçbir engellinin böylesi muamelelere maruz kalmaması amacıyla bir tür farkındalık oluşturmak istedim ve istemeye de devam ediyorum. Bu süreçte birçok ulusal ve yerel yayın kuruluşundan ulaşım röportaj yapmak istediler. Yalnızca bir karışıklığa yol açmamak ve konunun amacından sapmaması için kabul etmedim.

EGED ve Engelsiz Erişim Derneği konuyla ilgili basın açıklaması yayınladılar. Kendilerine ve başta Av. Sevgi MART hanım olmak üzere destek olan, beni yalnız bırakmayan herkese ayrı ayrı teşekkür ediyorum.

Biz engellilere verilen işlere lütuf gözüyle bakılmadığı, haklarımızın gasp edilmediği ve talep ettiğimiz her şeye herkesle aynı anda eşit bir biçimde erişebildiğimiz bir yaşam diliyorum.

İKİ PEDAL ARASINDA

Mustafa İşciğer

mustafaiscier@gmail.com

Sayı: 58, Aralık 2018

“Çalabım bir şâr yaratmış iki cihân âresinde
Bakıcak didâr görülür ol şârın kenâresinde
Nâgehân ol şâra vardım ol şârı yapılır gördüm
Ben dahî bile yapıldım taş ü toprak âresinde”

Hacı Bayram Veli'nin bu müthiş şiiri ne kadar da güzel ve ahenkli anlatıyor insanın kendi içindeki manevi yolculuğunu değil mi? Tasavvufta genellikle kullanılan “Seyr-i Süluk” kavramı insanın maddi alemde manevi yolculuğunu yani hakikati arayışını ve dünyada varoluşunu anlamlandırma sürecini açıklar. Aslında bütün insanların istisnasız yaşadığı bir duygu veya durum değil midir varoluşunu sorgulamak? Bu yazımdaki amaç felsefe yapmak veya sufilik taslamak değil elbette. Hayatıma ansızın girmiş bir şeyin yani bisikletin beni nasıl değiştirdiğini ve hayatımı nasıl renklendirdiğini anlatmamda yardımcı olacak felsefi bir dayanak sadece. Demem o ki, hayatıma ansızın giren tandem bisiklet tam da bahsettiğim manevi yolculuğu benim için yansıtıyor. Tandem bisiklet, yapısal işlevi bakımından iki pedal ve çift seleden oluşuyor fakat görme engelli bir birey ve ona eşlik eden bir birey aynı bisiklet üzerinde tek yürek olabiliyor. Yani bisiklet üzerinde hayatı ve anı paylaşıyorlar. İki pedal arasında eşit/erişilebilir yaşam ideali çerçevesinde birleşiyor, dostluğu ve arkadaşlığı bölüşüyorlar. Ben de istedim ki bu yazım aracılığıyla iki pedal arasındaki tüm yaşanmışlıkları ve anılarımı sizlerle paylaşayım.

TANDEMLE İLK TANIŞMAM (30 Nisan 2014)

2014'ün ilk günleri bana pek de uğurlu gelmemişti. Birçok sağlık sorunu ve psikolojik problemlerle dolu bir başlangıç söz konusu idi benim için. Şeker sınırda, tansiyon ve kolesterol almış başını gitmiş. Neredeyse bir ay okuldan ve işimden uzak kaldığım bir dönem. Can sıkıntısıyla maillerime göz gezdirirken, bizim üniversitenin engelli öğrencilerinin bulunduğu bir mail grubunda ilginç bir habere rast geldim. Tandem bisikletle görme engellilerin de bisiklet sürebilmesi mümkün... Bir anda büyük bir heyecan ve şaşkınlık beni sardı. Tabi aynı zamanda merak duygusu da... Hiç bilmediğim hiç görmediğim bir şeydi çünkü tandem bisiklet. Okulumuzun engelli birimi

aracılığıyla mezunlar derneğinin de katkılarıyla alınmıştı. Birçok arkadaşım deneyimlemiş, duygu ve düşüncelerini paylaşıyordu grupta. Tabi bu eşsiz buluşu üniversitemize kazandıran arkadaşımız Bahar Yavuz'u da unutmamak gerek.

Tabi her şeyin başı eğitim malumunuz. Okulda tandem bisikleti tanıtma ve görünür kılma seferberliği başlamış durumda. Pilot eğitimleri mi dersiniz, sağlıklı beslenmeye dair paneller mi yahut yeni buluş için kavram arayışları mı beğenirsiniz? Hepsi var... işte o günlerin birinde, ben de Güney Kampüste verilen bir bilgilendirme toplantısı ve deneme sürüşüne katıldım. Merter adlı bir arkadaşımızın refakatinde tandem ile ilgili teknik kısa bilgiler aldıktan sonra kampüste mini bir deneme sürüşüne sıra geldi. Klasik bisikletten bir hayli uzun olan adeta bir limuzini andıran heybetiyle tandem sürüşe hazırды. Kasklar takıldı. Kalkış pozisyonu alındı. Merter'in komutlarıyla hareket etmem şarttı. 1/2/3 dediğinde pilotumla aynı anda pedal çevirmemiz gerekiyordu. İlk kalkış denemesi biraz sorunlu da olsa gerçekleşti. Hafif yalpalasak da sonunda dengeyi sağladık. Senkronize olarak pedal çevirmeyi sürdürdük. Pedal çevirdikçe bisiklete ısınıyor ve daha çok yol kastetmek istiyordum. Pilotum da bunu anlamış olacak ki alandaki diğer bisikletli arkadaşlara Aşiyen'dan Bebek'e oradan da Beşiktaş'a var mısınız dedi. Bir tandem, 15'e yakın klasik bisikletli Bebek Yokuşu'nu inerek Ortaköy'e doğru yol aldık. Tandemle yokuş inmenin zevki bir başka oluyor. Bunu ilk o gün anladım. Pedalları paralel alıyoruz ve kendimizi bir boşluğa bırakırcasına adrenalini yaşıyoruz. Güney Meydan'dan Bebek'e inişimiz bir hayli heyecanlı olmakla birlikte, hızlı da oluyor ve kendimizi Bebek Güvenliğinin önünde buluyoruz. Güvenlikçi abiler oldukça şaşkın gibiler. Eeee tabi limuzin gibi bir bisikleti onlar da yeni görüyor olmalılar. Tebessümlerini görmüyorum ama ardından "Bir hışımla geldi geçti peh peh Kizirođlu Mustafa Bey türküsünü mırıldandılar zannediyorum. Grup halinde öncüler ve artçıların kontrolünde Ortaköy'e doğru yol alıyoruz. Trafikte dalmışız, çılgınlar gibi pedallıyoruz. Şarkılar türküler havada uçuşuyor. Boğaziçi şingir mıngır Beşiktaş'a akıyor. Pilotum olanı biteni bana aktarıyor. Geçtiğimiz yerleri, trafikteki hengameyi fırsat buldukça betimliyor. Kuruçeşme, Arnavutköy derken, Ortaköy'e varıyoruz. Keyifli bir sürüşün sonunda, arkadaşlarla sohbetin belini kıracak bir yer arıyoruz. Bir wafflecinin önünde duruyoruz. Tabi Ortaköy'e gelip, Kumpir ve waffle yemeden olmaz. Demiratları eyleyip, mekâna kuruluyoruz. "Ne yardırdık be!" Diyoruz habire. Pilotum ve yancı arkadaşlar sürüş hakkında düşüncelerimi alıyorlar. Waffle ve çaylar da geliyor bu arada. Anlata anlata bitiremiyorum turu. Aldığım keyfi kelimelere sığdıramıyorum. Hem spor hem sosyal bir ortam diyorum. İkisi de bir arada olunca

tadından yenmiyor wafflemı göstererekten şakayla çıkışıyorum. Tabi her şeyin her anın sonu olduğu gibi bu güzel gecenin de sonu geliyor. Ayrılma vakti. Sohbetinize doyum olmuyor Amigolar ama saat geç oldu diyorum. Bir başka tur için arkadaşlarla sözleşip mekândan ayrılıyorum.

İkinci Sürüş (16 Mayıs 2014)

Tandem bisiklet sürmenin tadını bir kez aldın mı artık dur durak bilmez olmak kaçınılmaz. İster istemez bir daha sürmek, o eşsiz duyguyu yaşamak istiyor insan. Bir önceki turda tanıştığım arkadaşlarla sürekli yazışıyor, tandem sürmek istediğimi bildiriyordum. Nihayetinde, bizim üniversitenin bisiklet kulübü (Busiklet)'in başkanı Erhan sağ olsun çağrımıza yanıt verdi. 17.30'da Güney Kampüste buluşmak üzere anlaştık. Vakit geldiğinde tandem ilk günkü gibi tüm heybetiyle sürüş için hazır. Bu sefer ben de hazırlıklıydım. Spor giyinmiş, kask ve eldivenlerimi almıştım. Artık tam bir bisikletli olmuşum. Tabi bir değişiklik daha vardı. Bu sefer pilotum Erhan'dı. Aynı rotayı takip ettik. Bebek Kapı'dan çıkış yaparak Ortaköy'e doğru yol aldık. İlk güne kıyasla daha dengeli ve sağlam pedallıyordum. İçimden "Hadi bu işi de söktün Mustafa" diyordum kendi kendime. Gerçekten de öyle olmuştu. Adeta bir çorap sökücü gibi geliyordu sürüş taleplerim ve sürüşler... Erhan da habire kadansımın iyi olmasından dem vuruyordu. Ben de habire bundan cesaret alıp abanıyordum pedallara. Bu sefer bir tandem yola revan olmuştuk. Grup yoktu ardımızda. Erhan ile laflaya laflaya Ortaköy'e vardık. Oradan da Beşiktaş'a geçtik. Biraz dinlendikten sonra, Erhan beni otobüs duraklarına bıraktı. Otobüsümü beklemek üzere Erhan ile vedalaştım. Durakta bekle bekle otobüs gelsin. Cadde tıklım tıklım. Durak desen ana baba günü sanki. Bir ara düşündüm durakta otururken. Bunca insan durakta neden bekler? Hadi ben körüm de bekliyorum birader. Siz de mi körsünüz? Bunca kalabalıkta egzoz ve duman kokusunda neden bekliyorsunuz? Alıp bir bisiklet sürsenize. Hem spor yapar hem de çevreyi kirletmemiş olursunuz. Birdenbire ekolojist oldun çıktın oğlum başımıza dedim içimden kendime ve gülüverdim sessizce. O arada, otobüsüm de geldi. Namı diğer 27E. Bindik çaresiz. Ama söylenmedim de değil. Attan inip eşeğe binmek bu olsa gerek.

Takım Elbise ve Bisiklet (25 Haziran 2014)

Yoğun geçen bir final dönemi sonunda, bisiklet sürme isteği bendenizde tekrardan hasıl oldu. Araşmalar yazışmalar nihayetinde ilk pilotum Merter ile Kuzey Kampüste bulunan engelli birimde buluşmak üzere anlaştık. İş çıkışı ben de oraya geçecektim. Nitekim de öyle oldu. GETEM'de Merter ile buluştuk. Ama bu sefer bir terslik vardı. Ben

bisiklet sürerken giydiğim spor kıyafetlerimi getirmeyi unutmuştum. İş kıyafetlerimle buluşma yerine gelmiştim. Takım elbiseli ağır abiler gibiydim. Merter beni öyle görünce, önce baya söylendi. Sonra da bıyık altı bir şekilde durumuma güldü. Hatta birimdekiler de halime baya bir süre güldüler. Engelli biriminin başkanı olan Hande Hocamız da bir süre bana çıkıştı. Takım elbiseyle bisiklet sürülür mü diye. O da pek tabi hem çıkışıyor hem de gülüyordu komik halime. Neyse kahkahalar arasında birimden ayrıldık ve bisikletin bulunduğu yere doğru yürüdük. Kısa süreli bir tabanvaydan sonra, hazırlıklarımızı yaparak tandeme atladık. Bu kez, Hisar üstü içlerinden İstinye'ye Balta Limanı'na doğru pedalladık. Diğerlerinden farklı bir rotaydı. Birkaç tekli bisikletli de bize katıldı. İstinye'de balık ekmek yemek üzere yardıma başladık. Yol boyunca geçtiğimiz yerleri Merter bana betimliyor, diğer arkadaşlar da yer yer sohbete dahil oluyordu. Bir müddet sonra, balık ekmek yiyeceğimiz mekâna geldik. Küçük ama şirin bir yerdi. Denize karşı bir balıkçı lokantası... Deniz kokusu, balık ekmeğin kokusuna karışıyor, martılar habire ötüşüyordu. Şalgamlar da gelince, yumulduk balık ekmeklere. Hafif bir yorgunluğun üstüne çok iyi geldi doğrusu. Bir süre dinlenip yola revan olduk. Bu defa, kaçmak yok. Üniversiteye kadar tandemi götüreceğiz. Yani büyük bir heyecan ve adrenalinle indiğimiz güney yokuşu bu sefer tırmanacağız. Vira bismillah! Bas bas bitmiyor mübarek. Virajlı virajlı dönüyoruz habire. Öldük bittik ama vardık sonunda. Kulüp odasına koyduk tandemi. Bugünkü filmin sonu fena bir yorgunluk. Fakat güzel bir deneyim oldu.

Engelli Maaşı

Sevgi MART

sevgi.mart@gmail.com

Sayı: 58, Aralık 2018

Merhaba arkadaşlar, bu ay Engelli Maaşı uygulamasına bir bakalım istedim. Aslında engellilerin yararına gibi görünen; ancak, eşitlik mücadelemizin tam ortasına bir balyoz gibi indirilen bir düzenleme engelli maaşı. Peki, neden böyle düşünüyorum?

Öncelikle şunu ifade etmeliyim ki; evde bakım ücreti ve engelli maaşı uygulaması, sosyal devlet yaklaşımının olmazsa olmazlarından. Ancak, nasıl uygulanırsa bir gereksinimdir? Bunun tespitinin çok iyi yapılması gerekmektedir. Şöyle ki; söz konusu uygulamalar, suiistimallere, ihlallere, kötü niyetli kullanımlara son derece açıktır. Örneğin, kimilerinin, çok hafif engeli bulunmasına rağmen, ağır engelli raporu düzenlettirerek; evde bakım ücreti aldığı; kimilerinin, aslında bir geliri olmasına rağmen, bunu gizleyerek, engelli maaşı aldığı; yine bir hastane tarafından, aslında ağır engelli olmadığı halde, birçok kişiye ağır engelli raporu tanzim edildiği; sıradan bir internet araştırması ile karşılaşılabileceğiniz örneklerdir. Aileler, çocukları için aldıkları evde bakım yardımı kesilmesin diye çocuklarını yatılı okula göndermediklerinden, Bakanlık bu konuda yeni düzenleme yapmak zorunda kalmıştır. Peki, sizce bir aile, salt çocuğu engelli diye neden bu yardımı alsın ki; çocuğunu bulunduğu köyden bilmem kaç kilometre uzağa gönderip; çocuğu engelli olmayan ve bu nedenle de bakım ücretinden yararlanamayan ailelere durumu nasıl açıklayacağız. Bu nasıl bir hak görüşüdür ki; o üç beş kuruşu alabilmek için; bir bireyin eğitim hayatından vazgeçilebiliyor. Ben bundan daha ağır bir suiistimal düşünemiyorum.

Bu aşamada tekrar bu yazının ana teması engelli maaşına dönelim. En önemlisi, engelli maaşı uygulamasının, sadece bedensel ve zihinsel yeti kaybı olup; tüm erişilebilirlik koşullarının var olmasına; gerekli her türlü düzenlemenin yapılmasına ve her türlü olanağın sağlanmış olmasına rağmen; yeti kaybı nedeni ile hayatını idame ettiremeyecek durumda olan kişiler için getirilmiş bir düzenleme olması gerekmektedir. Bu olanakların sağlanmasının denetiminin de gerçekten önyargısız mekanizmalarca yapılması ve hiçbir suiistimale izin verilmemesi önemli bir koşuldur. Salt yeti kaybı mevcudiyetinden dolayı, hiçbir inceleme yapılmaksızın, bir kişi hakkında hayatını idame ettiremez tanısı konularak; engelli maaşı uygulamasına tabi tutmak; o bireyin

temel insan haklarından olan çalışma hakkını ortadan kaldıracak gibi; sosyal devlet olma iddiasında olan bir devletin bu savını da yerle bir edecektir.

Sosyal devletin temel amacı, tüm bireylerin, başta İnsan Hakları Evrensel Beyannamesi olmak üzere; Evrensel Hukukun tanıdığı tüm insan haklarından eşit şekilde yararlanmasını ve bireyin bu haklarının hiçbir şekilde kısıtlanmamasını sağlamaktır. Tıpkı yaşama, sağlıklı bir çevreye sahip olma gibi çalışma hakkı da bireyin temel insan haklarından ve devletçe, bireyin bu hakkını kullanabilmesi için olumlu tutum sergilenmesi gerekmektedir. Bir başka deyişle; devlet, tüm vatandaşları için, çalışma hayatının düzenlenmesinde, başta erişilebilirlik olmak üzere; her türlü tedbiri almak ve bu tedbirlerin uygulanmasını sağlamak amacıyla, objektif denetim mekanizmaları tesis etmek zorundadır. Sosyal devletin amacı, üretime aktif katılması mümkün olan işgücü potansiyelini, engelli maaşı uygulaması ile hem iş hayatından hem de sosyal hayattan soyutlamak değil; bu işgücünü temsil eden bireylerin, hem toplumsal hayata hem de ekonomiye aktif katılımını sağlamaktır. Bu konuda alınacak tedbirler, gerçek anlamda erişilebilirliğin sağlanması ve böylece bireylerin sahip oldukları yeteneklerinin sergilenmesi için olanaklar tanınmasıdır. Böylece temelde birey mutluluğu ve refahı sağlanmış olacak; sonrasında da gerçek bireylerden meydana gelen bir toplum oluşturulacaktır.

Ancak, günümüzde özellikle ülkemizde, sosyal devlet anlayışı çok farklı yorumlanmakta ve uygulanmaktadır. Devletçe üretilen politikalar, erişilebilirliğin sağlanması değil; engelli bireylerin toplum hayatından soyutlanarak; bir nevi yok sayılarak; toplumsal hayatın var edilmesi yönündedir. Erişilebilirlik çalışmalarına neredeyse hiç önem verilmediği gibi; engelli maaşı uygulaması ile bireyler evlerine kapatılmakta; hem sosyal hayattan hem de iş hayatından soyutlanarak; görünmez kılınmaya çalışılmaktadır. Zira yapılacak erişilebilirlik çalışmaları, bir yük olarak görülmekte; bireylere çalışmadan kazanma empoze edilmekte ve asosyal hayat sürmek teşvik edilmektedir. İstihdam politikalarına yönelik alınan önlemlere ilişkin denetimler son derece sığ kalmakta; yaptırımlar neredeyse hiç uygulanmamaktadır.

Çok üzülerek söylüyorum ki birçok engelli birey de devletin bu uygulamalarına destek olmakta; hatta yapılan bu hak ihlalini bir hak olarak görmektedir. Aslında basit bir erişilebilir uygulama ile iş hayatına katılabilecekken; evinde oturup; engelli maaşı uygulamasına dahil olmaktan memnun olmaktadır. Özel şirkette ise patronu ile devlette ise amiri ile mücadele

etmek yerine; zaten alacağı ücrete yakın bir ödeme yapıldığı düşüncesi ile sesini çıkarmadan; kendisine yapılan ayrımcılığı kabul etmekte hatta buna alkış tutmaktadır. Bu konu hakkında yazmaya karar verdiğimde yaptığım birkaç inceleme sonucu ulaştığım örneklerden söz edeyim. Birileri %50 raporla engelli maaşı alıp alamayacağını; bir başkası %70-80 engel oranına sahip olmasına rağmen, bilmem ne sebeple kendisine engelli maaşı bağlanmadığını bunun için ne yapması gerektiğini soruyor. Üniversite mezunu bir engelli maaş başvurusunda bulunuyor. İnternette kısa bir araştırma yaparsanız; bu örnekleri çoğaltabilirsiniz. Ben bunu kabul edemem arkadaşlar. Bir insan, bilgisayar başına oturabiliyorsa, derdini anlatıp; başvurusunu yapabiliyorsa, ne istediğini dile getirebiliyorsa; bu insanın hiçbir şekilde engelli maaşı almaya hakkı yoktur. Demek ki söz konusu kişi için, hayatını idame ettirmesini engelleyecek kadar bir yeti kaybından söz edilmesi mümkün değildir. Bu insanın işine öyle geliyordur. Evinde otursun, sözüm ona sosyal refah uygulaması olan engelli maaşını alsın ve mutlu mesut yaşayıp gitsin. Şimdi bana “Tuzun kuru tabi. İşin gücün var ukalalık yapıyorsun.” Diyenler olacaktır. Evet, bir işim var ve sanmayın ki masa başında oturup; keyif yapıyorum. Haftanın en az bir günü arazide geziyorum. Kimi zaman dağa tırmanıyor; kimi zaman dere yataklarında yürüyorum. Bunu da elimde beyaz bastonumla yapıyorum. Ama hiçbir zaman düşünmüyorum ki engelli maaşını alıp evimde oturayım. Eminim ki benden çok daha ağır şartlarda çalışan arkadaşlarım da vardır. Bizler, kolay olanı tercih etmiyoruz. Mücadele ediyor; “Biz de varız!” diyoruz. Ama biliyor musunuz? Siz hak etmediği, azıcık çaba gösterse kendi hayatını idame ettirebilecek; eşitlik, erişilebilirlik uğraşımıza omuz verebilecekken; bunu yapmadığı için, engelli maaşı ile yetinenler, sizin yüzünüzden, bizlerin mücadelesi baltalanıyor. Sizler evinizden çıkmadığınız; yaşam mücadelesine katılmadığınız için, zaten erişilebilirlik uygulamalarını yük olarak gören devlet, bizden de aynı şeyi yapmamızı istiyor. “Otur evinde, sana maaş bağlamışım; al onu sesini çıkarma.” Diyor. Böylece ne yollara rampa yapılması gerekecek ne sarı çizgiler konulacak ne işaret dili ile uğraşılacak ne engelli istihdam etmesine rağmen, “Sen evinde otur, ben sana harçlığını vereyim sigortanı da yatırayım” diyen özel şirket sahibine ya da kendi bünyesinde çalışmasına rağmen, engelli personeline iş vermeyen veya onu yetenekleri doğrultusunda çalıştırmayıp; kapasitesinin çok altında bir görevde tutan amire yaptırım uygulaması gerektiğini düşünecek. Verilecek elimize üç

kuruş harçlık evlerimize hapsolacağız. Kendine “Normal” diyenler de kurdukları düzende yaşayıp gidecekler. Bir başka açıdan bakıldığında da devlet, engelli bireyler için erişilebilirlik adına birtakım düzenlemeler yapması gerektiğini görmeyecek. Zannedecek ki verdiği engelli maaşı ile tüm bireyler yaşayıp gidiyorlar ve hallerinden memnunlar. Birkaç aykırı tip çıkarsa da eh artık ağlayan bebeğe çikolata verir gibi; ya önüne bir bilgisayar koyuverecek, ya da birkaç rampa bir iki sarı çizgi işte yaptım erişilebilirliği deyip geçecek. Sergilediğiniz tutumun sonuçları, sadece iş hayatı için değil toplumun her aşaması için eşitlik ve erişilebilirlik mücadelesini zedeliyor ve kırıp; paramparça ediyor.

Bakın arkadaşlar, yine ifade ediyorum ki engelli maaşı, tüm erişilebilirlik koşulları sağlanmasına rağmen, hayatını idame ettirmesi mümkün olmayan bireyler için kaçınılmaz ve olmazsa olmaz bir uygulamadır. Ancak, bu uygulama önyargılı ve denetimden uzak kurumların elinde saçma sapan değerlendirmelerle oyuncak ediliyorsa; salt bilgisayar ekranını göremiyor; rampa olmazsa üst kata çıkamıyor; işaret dili ile anlatılmazsa söylenenleri anlayamıyor; zihinsel yetisi bilmem kaç bilinmeyenli bir denklemi çözemiyor diye, iş göremez yaftası yapıştırılmak için kullanılıyorsa; engellilerin evlerine hapsedilmesi ve ekonomik ve sosyal hayattan uzaklaştırılmasına ve kendilerine “Normal” diyenlerin istedikleri toplum düzeninin kurulmasına hizmet eder hale geliyorsa; uygulamayı, %50 yeti kaybı olup; klavye şövalyeliği yapanlar, aslında basit düzenlemelerle hayatını idame ettirebilecekken, “Sabah erken evden kim çıkacak” diye düşünenler, bir sürü anlayışsız insanla uğraşıp; derdini kim anlatacak mantığında olanlar kullanıyorsa; oluşturulan yapının çok ciddi biçimde tekrar gözden geçirilmesi ve en objektif ve sert denetimlere tabi tutulup; yaptırımlarla kontrol edilmesi gerekmektedir.